

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 84

Częstochowa, czwartek 10 kwietnia 1947 roku.

Ro

Konferencja moskiewska

Niemiecki rząd centralny winien odpowiadać za wypełnienie warunków traktatu

MOSKWA (obsł. wł.), 9. 3. — Na wczorajszym posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych ministrowie na początku ustalili porządek obrad w trzech dniach następnych — dziś ministrowie zajmą się sprawą granic niemieckich, jutro sprawami proceduralnymi, a pojutrze, t. j. w piątek, rozpatrzą sprawozdanie komitetu koordynacyjnego. Jak wiadomo, do dnia 10-go kwietnia komitet koordynacyjny miał opracować i przedstawić ministrom projekt traktatu pokojowego z Niemcami.

W dniu wczorajszym ministrowie kontynuowali debatę nad sprawą podziału funkcji pomiędzy niemiecki rząd centralny a rządy poszczególnych krajów niemieckich.

Minister Mołotow oświadczył, że punktem wyjścia przy ustalaniu ustroju politycznego Niemiec powinna być likwidacja hitlerowskiej centralizacji Niemiec, która zniósła autonomię poszczególnych organów i krajów. **Rząd niemiecki centralny winien być odpowiedzialny za ekonomiczną i polityczną jedność Niemiec oraz za wykonanie zobowiązań wobec sprzymierzonych. Rząd centralny Niemiec winien być również odpowiedzialny za bezpieczeństwo wewnętrzne Niemiec oraz za wykonanie dostaw reparacyjnych.**

Minister Bidault sprzeciwił się swemu przedmówcy w tym sensie, iż zaznaczył, że sprawa odszkodowań winna być załatwiona i przeprowadzona bez udziału niemieckiego rządu centralnego, a następnie wyraził wątpliwość czy centralny system bezpieczeństwa zapewni demokratyzację Niemiec.

Minister Bevin uważa, że odpowiedzialność winna w pierwszym rzędzie ciążyć na rządach poszczególnych krajów niemieckich. Ten pogląd podtrzymał minister Marshall.

Minister Mołotow zgodził się z Bevinem, że kwestia demokratyzacji Niemiec winna być zagwarantowana w nowej niemieckiej konstytucji, natomiast sprawa bezpieczeństwa powinna być umieszczona w innym planie.

Minister Bevin podkreślił, że delegacja brytyjska ceni stanowisko delegacji radzieckiej. Minister Bidault wyraził opinie w tym samym duchu.

Następnie ministrowie omówili kompetencje rządu centralnego odnośnie budżetu Niemiec.

Z kolei na porządku dziennym znalazła się sprawa Międzynarodowego Biura Odszkodowań. — Minister Bidault oświadczył, iż należy wznowić demontaż zakładów niemieckich na potrzeby reparacyjne jeszcze przed ustaleniem wysokości produkcji przemysłowej niemieckiej. Minister Mołotow zgodził się z przedmów-

cą. Minister Bevin oponował przeciwko wznowieniu demontażu zakładów na cele reparacyjne przed ustaleniem poziomu wytwórczości niemieckiej. Minister Marshall popierał Bevina, zaś minister Mołotow nawoływał do wypełnienia postanowień, przyjętych w Jaltie i Poczdamie.

W konsekwencji dyskusji ministrowie postanowili do sprawy tej powrócić w późniejszym etapie konferencji.

MOSKWA (API). — Komisja koordynacyjna przystąpiła do rozpatrzenia sprawy podziału pełnomocnictw pomiędzy tymczasowy rząd niemiecki, a rządy poszczególnych ziem. Delegacje angielska, francuska i radziecka zgadzają się na to, że konieczne jest dokładne sformułowanie, jakie pełnomocnictwa mają być przyznane centralnemu rządowi i jakie rządowi poszczególnych ziem. Propozycje angielskiej, francuskiej i radzieckiej delegacji przewidują udzielenie centralnemu rządowi szeregu pełnomocnictw, koniecznych dla realizacji

politycznej i ekonomicznej jedności Niemiec. Delegacja USA. żąda ograniczenia pełnomocnictw rządu centralnego.

Wyszyński w swoim przemówieniu zaznaczył, że należy rozróżnić dwa zagadnienia — zakresu władzy i metody wykonywania tej władzy. Można mieć bardzo małe pełnomocnictwa i wykonywać je przy pomocy metod, sprzecznych z demokratycznymi zasadami i odwrotnie można mieć szerokie pełnomocnictwa i stosować je w sposób demokratyczny. Wyszyński proponuje nadać centralnemu rządowi takie pełnomocnictwa, które będą konieczne dla wykonania podstawowych zadań, które przed nim stoją, zabezpieczyć jedność polityczną Niemiec i wykonanie przez Niemcy ciążących na nich obowiązków wobec państw sojuszników. Delegacja radziecka wniosła propozycję, przewidującą wyraźne rozgraniczenie pełnomocnictw tymczasowego rządu niemieckiego i rządów ziem. Zdaniem delegacji tymczasowy rząd niemiecki wi-

nien mieć pełnomocnictwa w sprawach polityki zagranicznej, zawierania i wykonywania umów międzynarodowych, w sprawie obywatelstwa, naturalizacji, imigracji i emigracji, bezpieczeństwa państwa, wydawania przepisów.

Delegat USA, Murphy oświadczył, że propozycje radzieckiej delegacji rzekomo są niezgodne z porozumieniem poczdamskim. Murphy usiłował przedstawić sprawę, jakoby radziecka delegacja wypowiedziała się za utworzenie więcej niż scentralizowanego państwa niemieckiego i w szczególności scentralizowanego aparatu policyjnego.

W tej sprawie Wyszyński oświadczył: Decyzje poczdamskie mówią o tym, że zarząd Niemiec winien iść w kierunku decentralizacji politycznej struktury. Radziecka delegacja wypowiada się za rozwojem autonomii władz miejscowych. Realizacja jedności politycznej winna iść w parze z rozwojem uczucia odpowiedzialności.

Minister Rusinek apeluje

o pomoc dla powodzian

WARSZAWA (PAP) — Minister Pracy i Opieki Społecznej Rusinek, przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rządowej Pomocy Ofiarom Powodzi, wygłosił w Świąt Wielkanocnych przemówienie radiowe, w którym obrazował tragiczną sytuację powodzian oraz podkreślił ogrom zadań, jakie ma do spełnienia akcja pomocy.

W imieniu Centralnego Komitetu Obywatelskiego, na czele którego stoi Prezydent R. P. Bierut, zwrócił się Minister Rusinek do całego społeczeństwa z apelem, mówiąc m. in.:

„Pomóżcie powodzianom. Pomyślcie o tysiącach niewinnych i biednych dzieci które płaczą na roli swych bezradnych, jak one same ojców. Pomyślcie o zrozpaczonych rodzicach, oplakujących stratę swoich dzieci i o dzieciach oplakujących stratę swoich

rodziców. Pomyślcie o tych tysiącach ofiar, odzianych w lachmany i boso, bez domu, bez łóżka, bez miski i łyżki którzy tak wierzą w waszą pomoc, że nie opuszczają ziemi, która ich zrodziła tylko pozostają i czekają. Czekają jak rozbitkowie statku wysyłając rozpaczliwe sygnały: ratujcie!”

W województwie poznańskim objętych zostało powodzią 97 miejscowości, z których ewakuowano 2440 osób. Ogółem 60.000 ha ziemi znalazło się pod wodą, z czego 5 km, zalanych było jeszcze 10.000 ha.

WARSZAWA (PAP) — W dalszym ciągu napływają liczne dary pieniężne i w naturze na rzecz ofiar powodzi. M. in. Wojewódzki Komitet Rzemieślniczy Pomocy Ofiarom Powodzi zorganizowany w Izbie Rzemieślni-

czej w Białymstoku przekazał 70.000 zł. Pracownicy Centrali Spółek Ogrodniczych w Lublinie wpłacili 66.000 zł, Pracownicy administracji i profesorowie Uniwersytetu im. Curie-Skłodowskiej — 40.000 zł. Pracownicy państwowego szpitala w Tworzech — 45.000 zł., oraz wiele innych. Ponadto szereg instytucji zgłosiło do Polskiego Czerwonego Krzyża dary dla powodzian w naturze, jak mąkę, cukier, masło konserwy itd.

Pracownicy poselstwa w Ottawie złożyli 350 dolarów na zakup odzieży dla powodzian w Polsce.

Dla powodzian!

Wpłaty w K. K. O. na rzecz Kom. Pomocy dla Powodzian.

Stowarzyszenie Kupców Polskich wpłaciło zł 50.000.—

Stowarzyszenie Przemysłowców Polskich zł 14.800.—

Firma „Dzwon” J. Lewandowski zł 20.000.—

Związek Zawodowy Pracowników Skarbowych wpłacił złotych 20.000.—

Stow. Przemysłowców Polskich zł 10.000, Stow. Kupców Polskich zł 150.000, Stow. Przemysłowców Polskich zł 19.950, inż. Ciszewski zł 6.000, Państw. Bank Rolny — zł 3.300, H. Dobrowolski zł 3.600, Liceum i Gimnazjum „Nauka i Praca” zł 24.794, Szkoła Powsz. przy Lic. i Gimn. „Nauka i Praca” zł 6.500, Praśniewski zł 4.400, Okr. Tow. Rzemieślnicze od Rzemiosła zł 26.000, Pracownicy f-my Kanczewski zł 7.050, inż. Grzywa zł 3.000, Pracownicy f-my Budzyński i S-ka zł 10.000, Pracownicy f-my Ickowicz i Guterman zł 6.744 F-ma „Ster” — M. Borasiewicz i S-ka zł 10.000, Pracownicy f-my „Ster” zł 3.366, Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przemysłu Włókienniczego — Dyrekcja zł 3.000, Pracownicy zł 3.000, Stow. Przemysłowców Polskich zł 21.050, Wydział Pow. w Częstochowie zł 150.000.

Ob. Gólnik Marian wpłacił w K. K. O. zł 5.000.— i wzywa ob. Jakubczaka Antoniego, Boren

Wyszyński ustali termin rokowań

radziecko-brytyjskich

MOSKWA (obsł. wł.) 9. 4. — Rokowania radziecko brytyjskie w sprawie rewizji traktatu o przyjaźni i wzajemnej pomocy pomiędzy Wielką Brytanią a ZSRR, których termin rozpoczęcia wyznaczony był na wczoraj, zostały odroczone. Według informacji pochodzącej ze źródeł brytyjskich odroczenie rokowań nastąpiło z przyczyny braku czasu wiceministra Wyszyńskiego, który jest zajęty pracą na konferencji zastępców. Jak donoszą źródła francuskie strona radziecka nalega na wyjaśnienie pewnych postanowień w traktacie anglo radzieckim aby zorientować się jaką one posiadają wartość, szczególnie w zestawieniu z niedawno zawartym traktatem anglo amerykańskim, specjalnie w dziedzinie wojskowej.

Rząd powstańczy w Grecji?

ATENY — 9. 4. — Jak podaje Agencja Reutera w Grecji północnej powstanie rząd powstańczy. Powstańcy opanowali zupełnie teren Macedonii zachodniej — wojska rządowe w całości wycofały się z tego terenu.

Odwolanie konsula

jugosłowiańskiego z Kanady

OTTAWA (PAP) — Poseł jugosłowiański w Kanadzie oznajmił ministrowi spraw zagranicznych, że rząd jugosłowiański wezwął konsula Jugosławii w Montrealu, Popowicza, do powrotu do Belgradu.

Pogrzeb króla Jerzego

ATENY (PAP) — W pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych odbył się uroczysty pogrzeb zmarłego króla greckiego, który pochowany został w grobowcu w pobliżu miasta. Ceremonie pogrzebowe odprawił były regent, arcybiskup Damaskinos.

Śmierć Henryka Földa

WASZYNGTON. — W Detroit zmarł w 83 roku życia sławny Henryk Ford, właściciel największych na świecie zakładów samochodowych.

Rząd projektuje inwestycje wartości ponad 106 miliardów złotych

WARSZAWA (PAP). — Zgodnie z projektem ustawy o państwowym planie inwestycyjnym, przedłożonym przez Rząd Sejmowi ogólna wartość inwestycji na rok 1947 wynosi 85,4 miliardów złotych środków krajowych. Prócz tego przewiduje się znaczne dostawy inwestycyjne z zagranicy o charakterze kredytowym, które pozwolą powiększyć globalną sumę nakładów inwestycyjnych na rok 1947 w ramach planu — po-

nad 106 miliardów złotych.

Z kwoty 85,4 miliardów zł środków krajowych największą część prelimitowano na inwestycje Ministerstwa Przemysłu — 28,1 miliardów zł, następnie na komunikację, żeglugę i porty — 20 miliardów zł, na odbudowę 16 miliardów zł, na rolnictwo 9,8 miliardów zł. Inwestycje na Ziemiach Odzyskanych stanowią blisko 34% ogółu nakładów, mianowicie kwotę prawie 29 miliardów zł.

Plan inwestycyjny skoordynowany z prelimitarnym budżetowym stanowi niewątpliwie poważny wysiłek w zakresie spotęgowania akcji odbudowy.

Nowy most w Warszawie

WARSZAWA (PAP). — Prace nad budową nowego mostu pontonowego łączącego Warszawę z Prażą, a mającego zastąpić dawny most wysokowodny, zwieszony przez kry — są w pełnym toku.

Nowy most pontonowy, który będzie miał około 450 m długości zostanie oddany do użytku 10 kwietnia b. z.

„Rebelianci“

żądają skrócenia

LONDYN (PAP) — Brytyjski minister obrony narodowej Alexander wygłosił przemówienie, w którym bronił wniesionej poprawki o skrócenie służby wojskowej w Wielkiej Brytanii z 18 na 12 miesięcy. Zaznaczył on, że eksperci wojskowi i sztabowcy orzekli, iż potrzebna jest służba wojskowa 18-miesięczna i taki też był projekt rządu, zarzucając jed-

Partii Pracy

służby wojskowej

nakże na skutek poprawki „rebeliantów” w łonie Partii Pracy z Richardem Crossmanem na czele. Nie wiadomo jeszcze, jaki obrót przyjmie sprawa w trzecim czytaniu w Izbie Gmin, szczególnie w związku z ostrym protestem Churchilla z powodu poprawki o skrócenie służby wojskowej.

Problem człowieka

Zastanawiając się nad całokształtem zagadnienia Ziemi Zachodnich, nasuwa się konieczność zwrócenia, szczególnie baczej uwagi na problem związany z pozycją i postawą masy polskiej tam zamieszkanej. Człowiek bowiem, autochton, repatriant czy osadnik stanowi najistotniejszą, bo żywą, dynamiczną treść Nadodrza. Problemem człowieka na Zachodzie powinna bliżej zainteresować się polska nauka, psychologowie i socjologowie muszą zacząć prowadzić gruntowne studia. I to właśnie dziś, gdy jeszcze procesy fermentu społecznego nie wykryształizowały się ostatecznie, gdy istnieje możność obserwacji bezpośrednio stających się przeobrażeń psychicznych, zarówno w stosunku do własnej życiowej postawy jak i do dokonywujących się przemian o znaczeniu ogólnopolskim, ogólnonarodowym.

W poniższym krótkim szkicu pominięto problem ludności autochtonicznej, godzien zresztą, ze względu na bardzo istotne i ciekawe, dokonywujące się w jej psychice przemiany specjalnego uwzględnienia, natomiast posta-

Wyrok na morderców Matteottiego

RZYM (PAP) — Zabójcy Matteottiego Marrigo Dumini, Amleto Poveromo i Albino Viola, zostali skazani na maximum kary, przewidzianej przez kodeks włoski — 30 lat więzienia. Sąd uniewinnił 2-ch innych oskarżonych w tej sprawie Fillpolli i Panzeri oraz oddalił skargi przeciw Cesare Rossi i Francesco Giunta wskutek braku dostatecznych dowodów. Ośmy oskarżony Augusto Malacra zmarł przed wyrokiem.

Wywiad z gen. Clayem

Porozumienie gospodarcze w sprawie Niemiec

MOSKWA (PAP) — Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych w Sojuszniczej Radzie Kontroli gen. Clay opuścił Moskwę. — W swym wywiadzie, udzielonym przed wyjazdem korespondentowi dziennika „New York Herald Tribune“ gen. Clay podkreślił, że został wezwany przez ministra Marshalla do Moskwy na 2 dni celem udzielenia delegacji amerykańskiej dodatkowych informacji. Wskutek nawału pracy musiał jednakże zatrzymać się w Moskwie 2 tygodnie, przy czym brał udział w pracach komisji koordynacyjnej. Po spełnieniu swych zadań wraca obecnie na swoje stanowisko do Berlina.

Oceniając dotychczasowe wyniki konferencji moskiewskiej, gen. Clay oświadczył, że ministrowie nie osiągnęli porozumienia w sprawie reparacji i stopnia decentralizacji Niemiec. Nie należy zapatrywać się pesymi-

ram się sprecyzować pewne linie ogólne, w oparciu o które kształtuje się świadomość zachodnia mas napływowych — repatriantów i osadników z Polski Centralnej.

Przez dłuższy okres panowała w postawie ludności, szczególnie osiadłej bezpośrednio wzdłuż granicy Odry i Nysy, pewna psychoza strachu, widmo tymczasowości odnośnie istniejącego stanu rzeczy. Co znamienne, nastrojom defetystycznym ulegała o wiele łatwiej ludność osadnicza z terenów Polski Centralnej, natomiast bardziej odporni byli repatrianci zabużający. Możliwe, wpływało to z istnienia u pierwszych potencjalnej możliwości ewentualnego powrotu, u drugich zaś niemożliwości powrotu na ziemię rodzinną.

Brak stabilizacji międzynarodowej, niepokojące mowy Bevina i Churchilla, koncentryczny atak niemiecki na nasze granice zachodnie, a w Niemczech i plotka szerzona przez rodzimych defetystów i malkontentów sprawiły, że w pewnych okresach i pewnych miejscowościach dochodziło czasem do prawdziwego ruchu powrotnego, prościej mówiąc — do zwykłej dezercji. Z tych, co jeszcze mieli „odwagę“ pozostać, znaczna część nie stabilizowała życia, traktując swój i Polski byt na Zachodzie jako tymczasowe prowizorium.

Okres psychozy tymczasowości obecnie już mijał. Tłumaczyć go można stabilizacją wewnętrzną kraju i wzmocnieniem pozycji międzynarodowej Polski za granicą. Istota jednak tkwi w zasadniczej zmianie postawy ludności terytoriów granicznych Nadodrza. Znajdując doskonały podkład w psychice repatrianta,

formować się zaczął wyraźny typ kresowców zachodnich. Typ ludzi, swój pobyt na Zachodzie warunkujących nie tylko względami materialnymi, ale i to przede wszystkim swego rodzaju poczuciem postannictwa, służby narodowej na rubieżach odzyskanych ziem Rzeczypospolitej.

Gdy się rok temu obserwowało życie np. w Zgorzleu, Gubinie czy Kostrzynie, uderzało typowe lekkośćostwo, marnowanie energii w niekończące się wieczory przy kawiarzaniom lub restauracyjnym stoliku, prowincjonalna nuda i apatia. Brakło większości osiedleńców większej werwy życiowej, jakiejś racji nadrzędnej, sięgającej dalej poza interes osobisty.

Specyficzny klimat Ziemi Zachodnich, przykład prawdziwie pionierskiej garstki entuzjastów i coraz potęgująca się świadomość nieodwracalności faktów dokonanych wpływały na przekształcenie postawy psychicznej. Pewien wpływ miało też i przekształcenie się typu życia — z doraźnych, szabrowniczych często korzyści i zysków wyłoniła się konieczność twardej, żmudnej pracy dnia codziennego. Odpływali koniunkturanci, pozostawał element o wartościach psychicznych głębszych.

Krystalizował się też stosunek na dzisiaj do Niemców. Psychika polska nie umie pamiętać zła wyrządzonego. W momentach radości gotowiśmy zapomnieć urazy, a ścisnąć wczorajszego wroga. Podobnie nieraz postępowaaliśmy jako naród w historii. Tym razem świadomość zła wyrządzonego nie zezwalała na sentymentalne wybaczenie. Ale i nie na zemstę. Uplaszowała się za to silnie świadomość konieczności od-

wrócenia szans w stosunkach wzajemnych obu narodów. Gwarancją tego jedyną — granicą na linii odrzańskiej. Ta świadomość stała się dziś powszechna, aksjomatyczna po prostu, nie wymagająca tłumaczeń ani objaśnień.

Polak jest z natury wrażliwy uczuciowo. Głęboko sentymentem przywiązuje się do ziemi, domu rodzinnego, własnego sądu i pola. Wyrwany z gleby, w którą wrósł korzeniami, albo usycha w tęsknocie, albo znajduje nowy grunt, w który równie silnie zapuści korzenie. Repatriant, wyrwany przez wyrok historii z rodzinnego podglebia, po okresie depresji, znalazł mocny grunt, przepojony równie polskością, grunt, który przyjął za swój, za własny. To zadomowienie na Ziemiach Zachodnich jest podświadomym wynikiem wyczucia trwałości zaszłych zmian. Pamiętam, gdy więcej jak rok temu mówiliśmy w pewnym gronie o przyszłości Ziemi Zachodnich, podkreślałem, że obok wszelkich argumentów natury logicznej, rozumowej, dla mnie sprawdzianem będzie stosunek do tych ziem repatrianta. Jeżeli wrośnie w nie, to go żadna już siła nie wyrwie, to znaczy, że zbiorowa dusza ludu wyczuła sens przemian historii. Tak się i stało.

Obok istniejące jeszcze wyniki z przeżytych wojennych i przemysłowych późniejszych przekonanie co Osmańczyk tak trafnie określił o „granicę wpływu krwi“. Nas ratować może dziś tylko twórcza praca, dynamiczny, prężny wysiłek odbudowy państwa i narodu. Materialnym oparciem tej pracy i wysiłku jest potencjał Ziemi Odzyskanych. Dlatego musimy na nich trwać.

Kilka rzucanych tu myśli nie może stanowić nawet wstępu do zagadnienia. Studium postawy psychicznej narodu polskiego, zmian się w niej dokonywujących szczególnie wśród mieszkańców Ziemi Zachodnich, wymaga wiele czasu i pracy. Wymaga też specjalistów, głębokich i praktycznych znawców duszy zbiorowej narodu.

Tu, na tle zjawisk, dostrzegalnych bezpośrednio przez każdego, który z życiem Zachodu się styka, którego ono pasjonuje, pragnąłbym tylko rzucić jedno pytanie teoretycznym i specjom od planowania — czy naprawdę nie czas już przestać mówić i dyskutować o potrzebie przemiany psychiki narodowej, o wytworzeniu nowego typu psychicznego Polaka na Nadodrzu. Te przemiany już się kształtują, ten typ się wytworza, w najbardziej pożadanym pozytywnym kierunku. I dziś już nie teoretyzowania brak, ale realnej pracy i baezenia, by z tego kierunku nie zbyć, by nie dopuścić do wypaczeń i krzywizn.

Bo problem Ziemi Zachodnich to problem człowieka. I na człowieka baczniejszą należy zwrócić uwagę.

E. Paukszta.

Bilans handlowy Polski za styczeń i luty r. b.

WARSZAWA (PAP) — Obróty handlowe Polski w lutym r. b. liczone wg cen światowych, wyniosły \$ 7.212.000.—, w imporcie i \$ 12.284.000.— w eksporcie. Przywóz obliczony po cenach krajowych wyniósł w lutym złotych 721.295.000.—, wywóz zaś złotych 1.779.081.000.—

Analogiczne liczby za 2 pierwsze miesiące roku 1947 wynoszą: przywóz — \$ 24.555.000.—, wywóz i \$ 24.867.000.— W złotych przywóz 2.221.384.000, wywóz — 2.884.897.000. Pewne zahamowanie obrotów w lutym, szczególnie po stronie przywozu, spowodowane zostało głównie sparaliżowaniem transportu w całej Europie przez warunki atmosferyczne.

Powrót Polaków z Anglii

LONDYN (PAP). — Ze źródeł oficjalnych donoszą, że plan repatriacji Polaków z Anglii uległ w ostatniej chwili poważnym zmianom. Wszystkie transporty, które miały odejść do Polski w pierwszej połowie kwietnia zostały wstrzymane do 15 b. m. Przełożenie terminu odejścia statku wywołane jest trudnościami nawigacyjnymi na Bałtyku.

Don Juan contra Franco

LONDYN (obsł. wł.) — Pretendent do tronu hiszpańskiego Don Juan wydał ze swej siedziby w Portugalii manifest do narodu hiszpańskiego, potępiający przeprowadzoną przez gen. Franco ustawę o restytucji monarchii w Hiszpanii. To posunięcie polityczne Don Juan uważa za „próbę zamienienia dyktatury uzurpatora w dożywotnią władzę“.

PARYŻ (PAP). — Premier emigracyjny rząd baskijski w Paryżu de Aguirre oświadczył w związku z nowym planem generała Franco wprowadzenia w Hiszpanii monarchii bez monarchy, że Baskowie nie uznają narzuczonego im ustroju i zgoda się jedynie na ustrój wprowadzony przez wolne instytucje demokratyczne.

Samobójstwo konsula czechosłowackiego w Paryżu

PARYŻ (PAP) — W niedzielę o świcie znaleziono na jednej z ulic Paryża zwłoki konsula czechosłowackiego Gejza Raciegajaca. Przypuszczano pierwotnie, że konsul padł ofiarą morderstwa, jednakże dochodzenie, wszczęte przez policję ustaliło, że Raciegajac popełnił samobójstwo.

W kilku wierszach

Berlin. — B. przywódca niemieckiej organizacji nacjonalistycznej „Stahlhelm“ oraz minister pracy w rządzie hitlerowskim Franz Seldte, zmarł w szpitalu dla internowanych w Furth pod Norymbergą w amerykańskiej strefie okupacyjnej.

Amsterdam. — 42-letnia Holenderka nazwiskiem Van Dyke, oskarżona o to, że podczas okupacji wydała hitlerowski 68 Żydów, została skazana na karę śmierci. Jest to pierwsza kobieta holenderska skazana na śmierć od roku 1815.

Londyn. — Agencja Reutera domosi, iż Portugalia wspólnie z innymi mocarstwami zrezygnowała z prawa eksterytorialności w portach chińskich i na terenie Chin, na mocy traktatu, który wszedł w życie z dniem 1 kwietnia.

Jak Norwegowie wysadzili niemiecką fabrykę produkującą bombę atomową

Pewnego lutowego poranku 1944 r. fale jeziora Tinnejo w Norwegii przł statek — prom, na pokładzie którego znajdował się ciężko obciążony pociąg towarowy. Na gładzie rozległ się huk gwałtownej eksplozji. Statek zadrżał, stanął w płomieniach, następnie powoli zaczął zanurzać się w wodę. W dziesięć minut później zatonął zupełnie, a wraz z nim zatono również marzenie Hitlera, który śnił o tym, iż będzie pierwszy posiadał bombę atomową. Za historią tego wybuchu kryje się jedna z najfantastyczniejszych wojennych operacji podziemnych.

Produkcja ciężkiej wody

Już od roku 1940 wiadome było w sferach zainteresowanych, że Instytut im. Ciesarza Wilhelma w Berlinie prowadzi intensywne

doświadczenia, zmierzające do rozbicia atomu. W r. 1942 angielski kontrwywiad zelektryzowała informacja, że Niemcy kazali w norweskich zakładach elektrochemicznych, Norsk-Hydro (największe tego rodzaju zakłady na świecie) zwiększyć w dwójnasób produkcję t. zw. ciężkiej wody. Alianci orientowali się oczywiście doskonale, że ciężka woda po trzobna jest do produkcji bomby atomowej przy pewnych procesach chemicznych, jakim poddawany jest uran, toteż sparaliżowanie działalności zakładów Norsk-Hydro stało się jednym z głównych zadań alianckiej służby wywiadowczej. Okazało się jednak, że zbombardowanie fabryki położonej w niedostępnym, skalistych górach bez możności rozejścia się w dokładnych planach,

których zdobycie okazało się nie możliwe — było niepodobniństwem. Zadania tego należało do końca złąć.

W tym czasie do Anglii przybił skradziony przez członków norweskich ruchu oporu parowiec Galtedund, na pokładzie którego znajdował się szef jednej z najważniejszych norweskich organizacji podziemnych, doskonały strzelec i mistrz w jeździe na narciach, inżynier hydraulik, Einar. Einar, który mieszkał w pobliżu zakładów Norsk-Hydro i znał doskonale tamten teren, skomunikował się natychmiast po przybyciu do Londynu z właściwymi czynnikami angielskimi i podjął się przestudiowania planu wysadzenia w powietrze fabryk, produkujących podstawowy niezbędny do produkcji bomby atomowej współczynnik.

Einar spotkał się w Londynie z rodakiem swym, doktorem Tronstadtem, który pracował w dziale produkcji ciężkiej wody w Norsk-Hydro i znał doskonale z zasów przedwojennych licznych fizy-

ków niemieckich, pracujących od lat nad wytworzeniem bomby atomowej. Odnajdując się niezwykłą trzeźwością i zimną krwią Tronstadt wyjaśnił, że zakłady Norsk-Hydro mieszczą się w solidnym siedmiopiętrowym gmachu, całym z betonu i stali, wybudowanym nad głęboką, niebezpieczną przepaścią górską, i strzeżonym przez silne oddziały niemieckie, że jednak sprawa wysadzenia ich w powietrze będzie trudna, ale jak zapewnił — nie wykluczona.

Einar udał się natychmiast na specjalne przeszkolenie. Nauczył się operowania małym aparatem krótkofalowym, który miesiąc się w niewielkiej walizeczce, odbył trening spadochronowy, otrzymał potrzebne mu szyfry i ostateczne rozkazy i ruszył z powrotem do Norwegii, by zebrać jak najwięcej informacji o zakładach Norsk-Hydro. I tak w pewną śnieżycową noc zimową młody sportowiec zeskokczył na spadochronie z samolotu RAF-u, który przywiózł go do ojczyzny i

wylądował w górach o jakie 20 km od swego domu, w którym zjawił się nazajutrz rano. Opowiedział matce i siostrze, iż bawił na wycieczce narciarskiej i nikomu nie przyszło do głowy, że miał coś wspólnego z aferą skradzionego Galtedundu, o którym to wypadku nie przedstawano mówić w całej okolicy.

Einar dostał przy pomocy przyjaciół posadę w Norsk-Hydro, a zdobywszy potrzebne informacje przystąpił do organizowania operacji, mającej na celu wysadzenie w powietrze tak ważnego dla Niemców obiektu.

Operacja Jaskółek

Dr Tronstadt, pilnujący sprawy z Londynu, przysłał mu 10-ciu pomocników, młodych narciarzy norweskich, oddanych całą duszą pracy dla pogrzebienia Niemców i wreszcie pewnej zimowej nocy 11 Jaskółek (wysadzenie Norsk-Hydro zwało się według szyfru operacji Jaskółek) ruszyło na jedną z najtrudniejszych wypraw tej wojny. Każdy z uczestników wyprawy musiał nieść 60 kg ba-

Zwołanie sesji Sejmu Ustawodawczego

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zarządził zwołanie sesji Sejmu Ustawodawczego na dzień 15 kwietnia 1947 r. Będzie to drugo sesja Pierwszego Sejmu Polskiej Demokratycznej. Sesję tę będzie można nazwać budżetową, ponieważ parlament przede wszystkim zajmie się rozpatrzeniem preliminarza budżetowego na rok bieżący, przedłożonego Sejmowi przez Rząd.

Budżet naszego państwa jest jak gdyby soczewką, skupiającą w sobie wszystkie decyzje rządu odnośnie prac, które w roku bież. zostaną wykonane. Jest jednocześnie obrazem naszego położenia gospodarczego, jest bowiem wynikiem trwałej, konsekwentnej pracy naszego rządu, która z chaosu powojennego wyprowadziła nasze państwo na drogę ładu i porządku w życiu politycznym, administracyjnym i gospodarczym. Tegoroczna sesja budżetowa będzie miała tym większe znaczenie, ponieważ budżet na rok bieżący warunkuje w znacznym stopniu sytuację gospodarczą w kraju, w której realizowany będzie pierwszy etap 3-letniego planu gospodarczego. Praca Sejmu nad budżetem tym będzie ważniejsza, ponieważ budżet tego roczny określa wyraźnie drogi, po których kroczy nasz naród ku lepszej przyszłości.

Analiza preliminarza budżetowego wykazuje bowiem, że budżet ten został pomyślny przede wszystkim z uwzględnieniem najbardziej istotnych potrzeb mieszkańców naszego kraju. Jest to budżet zrównoważony całkowicie. Dowodzi on, że pomimo takich czy innych niepokojów na rynku, spowodowanych nerwowością naszego społeczeństwa i działalnością czynników spekulacyjnych, kraj nasz, dzięki przewzorze polityce rządu wszedł zdecydowanie na drogę równowagi gospodarczej, co pozwala władzom państwowym na kierowanie uwagi ku tym zadaniom, jakich wypełnienie usunie braki w naszym życiu kulturalnym i gospodarczym, spowodowane wojną i okupacją. Preliminarz budżetowy charakteryzuje troska o oświatę, o zdrowie szerokiej warstwy narodu i dostarczenie pracy wszystkim obywatelom. Na Ministerstwo Oświaty została przeznaczona bowiem bardzo wielka, jak na nasze warunki, suma 19,5 mili-

ardów złotych. Wiemy, jak wielkie braki gnębią nas w zakresie wyposażenia nauczycielstwa, pomocy i budynków szkolnych. W bieżącym sezonie szkolnym nie każde dziecko w wieku szkolnym mogło się uczyć, na skutek braku odpowiedniej ilości budynków szkolnych. Rząd dokonuje wielkiego wysiłku, aby stan ten zmienić zasadniczo.

Zdrowie narodu — to jego przyszłość. Na Ministerstwo Zdrowia

figuruje w preliminarzu budżetowym suma 5 miliardów złotych. Rząd więc zdecydowanie wypowiada walkę chorobom nagminnie trapiącym naszą ludność.

Rozpatrując pozycję po pozycji musimy przyjść do wniosku, że obraz prac naszego państwa w roku bieżącym, odbity w zwierciadle preliminarzowanych sum, jest obrazem rzetelnej troski o przyszłość kraju, troski przeistaczanej w realną, na osiągalnych go-

spodarczo przesłankach opartą pracę.

Sejm Ustawodawczy na nadchodzącej sesji, rozpatrując ten budżet, będzie miał okazję do przeanalizowania całokształtu na szego życia gospodarczego, dotychczasowych osiągnięć i trafiających się tu i tam omyłek. Toteż nadchodząca sesja skupi na sobie niewątpliwie uwagę całego społeczeństwa, będzie bowiem jak gdyby gospodarczym egzaminem naszego parlamentu.

Kronika krajowa

WARSZAWA (PAP) — Uroczystości świąteczne odbywały się w całym kraju szczególnie uroczyste. We wszystkich miejscowościach organizacje społeczne i charytatywne urządziły święcone dla swoich członków i podopiecznych. W szczególności Tow. Przyjaciół Żołnierza zaopiekowało się żołnierzami, organizując dla nich w szeregu miejscowości wspólnie z dowódcami pułków i garnizonów oraz duchowieństwem uroczyste święcone.

— W Gdańsku w dniu 4 b. m. odbył się manifestacyjny pogrzeb 67 czołowych, społecznych działaczy Polski, zamordowanych w Wielki Piątek 1940 roku w Stutthofie przez Niemców. W pochodzie żałobnym, który liczył około 15.000 osób, wzięły udział liczne poczty sztandarowe organizacji politycznych, społecznych, Związków Zawodowych oraz delegacje szkół. Na czele pochodu kroczyła kompania honorowa wojska i duchowieństwo.

— Akcja pomocy ofiarom powodzi trwa w dalszym ciągu. — M. in. Bratnia Pomoc Studentów Uniwersytetu Krakowskiego zadeklarowała 20.000 zł. prowadząc jednocześnie szeroką kampanię wśród studentów społeczeństwa krakowskiego, celem rozszerzenia akcji pomocy powodzianom.

Z tajnego archiwum Hitlera Niedopalone szczątki archiwum będą ogłoszone

LONDYN (SAP) — Agencja „United Press“ podaje rewelacyjne dane o tajnym archiwum Hitlera: Na kilka dni przed zakończeniem wojny grupa SS-manów zebrała się w Berchtesgaden, aby zniszczyć przechowywane tam najtajniejsze papiery wodza, a mianowicie stenografowane protokoły z rozmów Hitlera z najwyższymi dowódcami wojskowymi.

Niszczenie tego poufnego archiwum odbywało się w wielkim pośpiechu i część papierów zachowała się, część zaś pozostała niedopalona. Po zajęciu terenu przez armię amerykańską, wszystkie pozostałe w Berchtesgaden papiery dostały się do rąk biura dokumentów armii USA w Europie i w ciągu dwu lat były starannie studiowane i badane. Teraz po raz pierwszy mają być opublikowane.

W jednym z tych dokumentów Hitler mówi, że najcięższym dniem jego życia był nie 20 lipca 1944 roku, kiedy wybuch bomby miał położyć kres jego działalności, ale w miesiąc później, około 15 sierpnia, kiedy ciesząc się największym zaufaniem wodza marszałek Guenther von Kluge, prawie że doprowadził do oddania sprzymierzonym wszystkich oddziałów armii niemieckiej, walczących na zachodzie.

Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

WARSZAWA (SAP) — Okólnikiem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 marca b. r. została uregulowana sprawa obliczania należności za pracę w godzinach nadliczbowych.

Okólnik wyjaśnia, że przy wynagrodzeniu za czas (wynagrodzenie miesięczne, dniówkowe lub godzinowe) za pracę normalną, stanowiącą podstawę do obliczenia dodatku, należy uważać płacę obliczoną za godzinę pracy przy uwzględnieniu następujących składników:

- a) stawki zasadniczej (miesięcznej bez premii, tygodniowej, dniówkowej lub godzinowej), wynikającej z tabeli płac i zaszeregowania,
- b) dodatków lokalnych (stołeczny, zachodni, morski),
- c) dodatków za uciążliwość lub szkodliwą pracę, o ile układy zbiorowe lub umowy indywidu-

alne takie dodatki przewidują; d) dodatków wyrównawczych, dodatków za wysługę lat i innych stałych, niezależnie od wyników pracy, dodatków pieniężnych do wynagrodzenia.

Przy wynagrodzeniu akordowym — za pracę normalną, stanowiącą podstawę do obliczenia dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, uważa się stawki wynagrodzenia w/g tabeli płac i zaszeregowania bez zachęty akordowej, lecz z dodatkami, jak w punktach a, b, c i d.

Obliczony od tych stawek dodatek 50%-wy lub 100%-wy za każdą nadliczbową godzinę pracy dodaje się do wynagrodzenia akordowego, obliczonego na podstawie wydanej ilości pracy i umówionej jednostkowej stawki akordowej.

Układy zbiorowe pracy, względnie umowy uzupełniające mogą przewidywać obliczenie dodatku za godziny nadliczbowe także w stosunku do pełnego zarobku, uzyskiwanego w akordzie (z uwzględnieniem zachęty akordowej oraz nadwyżki akordowej), jak również w stosunku do premii i deputatów branżowych (świadczenia w produktach, wytwarzanych przez dany zakład pracy).

Stosowanie jednak tego rodzaju umów w przemyśle państwowym i uspołecznionym wymaga

uprzedniej zgody właściwego ministra, wydanej w porozumieniu z ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

W zakładach pracy przemysłu państwowego, w których zachęta akordowa była dotychczas wliczana do podstawy obliczeniowej dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych, stan ten pozostaje nadal, lecz wymaga wyrażenia zgody przez resortowe ministerstwo.

Do podstawy obliczeniowej dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych nie wchodzi:

- a) świadczenia w naturze lub ich ekwiwalenty gotówkowe (z wyjątkiem ew. deputatu branżowego), jak wyrównanie aprowizacji kartkowej, wyżywienie w stołówce, deputat węglowy,
- b) dodatki rodzinne,
- c) zwrot opłat szkolnych,
- d) zwrot kosztów dojazdu do pracy.

Pracownicy wyjeżdżający w sprawach służbowych, nie są objęci przepisami o normach wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, gdyż warunki ich pracy zasadniczo różnią się od warunków pracy na miejscu w zakładach pracy.

Diety, wypłacane za podróże służbowe, obejmują również wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, ewtl. przepracowane w czasie podróży, a pracownikom delegowanym w podróż służbową

nie przysługuje prawo do otrzymania dodatkowego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Nie dotyczy to pracowników fizycznych wysłanych na roboty poza siedzibę stałego miejsca pracy, jak również pracowników urzędowych (np. majstrów), pracujących razem z takimi pracownikami fizycznymi. Tym pracownikom, o ile pracują w godzinach nadliczbowych, należy wypłacać poza dietami, należnymi im zgodnie z regulaminem diet — wynagrodzenie za godziny nadliczbowe pracy faktycznie przepracowane, nie wliczając do czasu pracy czasu, zużytego na podróż.

Czas zużyty na podróż powinien być jednak wliczany do czasu pracy, jeśli chodzi o dojazd z siedziby zakładu do miejsca pracy i z powrotem, o ile pracownik nie otrzymuje diety (dotyczy to pracowników, którzy po przybyciu na stałe miejsce pracy są kierowani do pracy w innym miejscu).

Pracownikom, zajmującym stanowiska kierownicze, którzy dysponują samodzielnie swoim czasem, nie przysługuje wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Wynagrodzenia tego nie otrzymują również pracownicy przemysłu państwowego, pobierający dodatki funkcyjne.

Konfiskata mienia byłych hitlerowców

BERLIN (PAP) — Rada miejska Berlina jednogłośnie uchwaliła konfiskatę mienia przestępców wojennych i tych czynnych członków partii hitlerowskiej, którzy nie podpadają pod ustawę z dn. 11. II. b. r., dotyczącą upaństwowienia wielkiego przemysłu. Obiekty te przechodzą na razie na własność miasta dopóki sprawa

nie będzie rozwiązana na płaszczyźnie ogólnoniemieckiej. Dochody będą przeznaczone na fundusz specjalny udzielenia pomocy ofiarom prześladowań rasistowskich i politycznych. Ustawa będzie przedstawiona komendantom sojuszniczym w Berlinie do zatwierdzenia.

gażu, zaś na wysokości 5.000 stóp, na jakiej się znajdowali mogli udźwignąć najwyżej po 20 kg. Muślieli więc trzykrotnie odbywać swą trasę przy okropnej pogodzie i bardzo skąpym żywności, gdyż woleli nie jeść, niż dźwigać dodatkowy ciężar. Tymczasem dwa samoloty, które w dniu 19 stycznia wyruszyły z Anglii, by zrzucać wyposażenie do walki, w burzę śnieżną i uległy katastrofie. W dwa dni później wydarzyło się coś jeszcze gorszego: jakiś wywiadowca niemiecki, rewidując martwe ofiary katastrofy, znalazł przy jednym z trupów dokładny plan okolicy, w której znajdowały się zakłady Norsk-Hydro. Sam komisarz niemiecki z Norwegii, Tarboven wraz z generałem SS Falkenhorstem udali się na miejsce i aresztowali całą ludność, zamieszkującą w promieniu kilkunastu kilometrów od Norsk-Hydro. Nie trafiono jednak na ślad żadnej z Jaskółek, siedzących w górach na wy-

sokości 4.000 stóp i zamierających z głodu, zimna i niecierpliwości. Einar, trapiący uciążliwą chorobą dróg oddechowych, zjeżdżał jednak każdego wieczoru na narciach do miasteczka Vermok, sąsiadującego bezpośrednio z Norsk-Hydro gdzie przyjaciele z ruchu oporu dostarczali mu potrzebnych informacji.

Wreszcie ostatniego dnia miesiąca Jaskółki wyruszyły w drogę. Ale pod wieczór rozszalała się straszliwa burza śnieżna, która zmusiła ich do schronienia się na przeciąg pięciu dni do opustoszałego, zimnego, górskiego szałas. Wreszcie wypogodziło się i pólżyło z wyczerpania, lecz ożywione niesłabnącym zapalem bojowym Jaskółki zjechały w stronę Norsk-Hydro. Einar wydał ostatnie rozkazy i poinformował towarzyszy dokładnie o miejscach, w których czuwają strażnicy i o porach, w jakich następuje zmiana warty. Narciarze sunęli po niebezpiecznym, stromym gęsto zalesionym terenie ku nasypowi

kolei żelaznej prowadzącej bezpośrednio do zakładów. Przy najmniejszym alarmie, cała okolica mogła być automatycznie zresetowana do zgaszenia, za przyciśnięciem jednego guziczka w Norsk-Hydro. Najmniejsze spóźnienie, najbliższe niedopatrzenie mogło wywołać katastrofę.

Fabryka poszła w powietrze

O wyznaczonej porze stanęli przed bramą zakładów, którą wybrali, jako najmniej strzeżoną i najprymitywniej zamkniętą. Przez pilowanie krat nie trwało dłużej, niż trzy minuty, po czym narciarze znaleźli się na dziedzińcu fabryki. Dr Tronstadt przesłał im niezawodne plany informacyjne. W wartowni po lewej stronie znalazł dwunastu strażników, spożywających zimną kolację. Była to, naturalnie ich ostatnia wieczerza. Po wyjściu z wartowni Norwegowie trafili natychmiast do tunelu, w którym znajdował się kabel wysokiego napięcia, jaki przede wszystkim należało zniszczyć, a

obok sale prądów wysokiego napięcia. Straż niemiecka — według sprawozdania Einara — zachowywała się rozsądnie: żołnierze okazywali zdumienie, lecz nie stawiali najmniejszego oporu, wiedząc z góry, że partia jest dla nich przegrana. Szybko dokonywali Norwegowie przeglądu maszyn, rur i kabli, przyczepiając gdzie należało swe lonty i ładunki. Ukończywszy robotę, Einar wybiegł na podwórze i rzucił w górę zapaloną rakietę, znak zbiórki Jaskółek. Stawili się wszyscy w komplecie, i w tej samej chwili powetrem wstrząsnał ogłuszający huk wybuchu, ryknęła syrena alarmowa i przebudził się oddział żołnierzy niemieckich. Ale pościg za Jaskółkami po niebezpiecznych stromych zboczach górskich, dla niewytrenowanych i niewyposażonych odpowiednio Niemców był niepodobieństwem. General Falkenhorst zmobilizował 12.000 żołnierzy, całą eskadrę samolotów i specjalne patrole naziarskie dla wytopienia zama-

chowców, ale wszystkim Jaskółkom udało się uciec cało.

W r. 1943 Niemcy naprawili szkody i przygotowali znów do produkcji niebezpiecznego środka w Norsk-Hydro. Wówczas Anglicy urządzili nalot na fabrykę. Nalot nie udał się, zastraszył jednak Niemców, którzy postanowili przedsięwzięcia do produkcji ciężkiej wody z Norsk-Hydro do jakiejś podziemnej fabryki w Niemczech. Einar poprosił wówczas o zezwolenie wysadzenia w powietrze statku, na który załadowane będą instalacje i aparaty. Zaczepiony w fałszywe papiery jednego z urzędników fabrycznych odbył w wigilię podróży próbną jazdę na statku „Hydro“, na którym zainstalował kilkanaście bomb zegarowych. Bomby nie zawiodły i w dwadzieścia cztery godziny później wszystkie aparaty, mające przyczynić się do zwycięstwa Niemiec i zagłady sojuszników leżały już nieszkodliwie na dnie jeziora.

J. M.

Problem dziecka - to problem pokoju

Leży przed nami raport międzynarodowej komisji pomocy Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, która, jak wiadomo, pracuje na terenie Szwajcarii. W raporcie tym ogłoszone są dane, zebrane w różnych krajach Europy. — Dane dotyczą położenia dzieci po wojnie i pomocy międzynarodowej udzielanej najmłodszym obywatelom naszego kontynentu. Dane były zbierane skrupulatnie, to też wymowa ich jest wręcz przerażająca.

Cóż mówi bowiem ten dokument?

Raport Międzynarodowego Czerwonego Krzyża stwierdza, że położenie dzieci w Europie, szczególnie w Europie wschodniej i południowej, a więc najmłodszego pokolenia narodów słowiańskich jest szczególnie tragiczne i wiele gorsze od warunków, w jakich żyją i wychowują się dzieci narodów zachodnio-europejskich. Jest to rezultat drapieżnej, krwawej eksterminacyjnej polityki Niemców, którzy dążąc do biologicznego wyniszczenia narodów słowiańskich masowymi mor-

derstwami doprowadzili do tego, że liczba sierot w Polsce dochodzi do 1 miliona, w Jugosławii do 600 tysięcy. Nadto wyniszczone i popalone miasta i wsie i lata okupacji spowodowały gwałtowne obniżenie stanu zdrowia. Raport mówi, że w Polsce około 70 proc. dzieci zagrożonych jest gruźlicą, a śmiertelność wśród dzieci wzrosła dwukrotnie.

Nad tymi cyframi i faktami należy się głęboko zastanowić. Należy pamiętać, że zdrowie naszego najmłodszego pokolenia w znacznym stopniu warunkuje przyszły rozwój naszego Państwa i Narodu, warunkuje bezpieczeństwo naszych granic. Pamiętać musimy, że jednym z głównych celów dla jakich Niemcy prowadzili ostatnią wojnę, było zniszczenie narodu naszego i innych narodów słowiańskich. Chodziło o stworzenie pustki geograficznej w Europie środkowej i południowej, w którą wlałyby się żywioły niemieckie. Już nawet w przewidywaniu przegranej wojny, sztaby hitlerowskie wydawały instrukcje, zmierzające do takiego podjęcia korzeni biologicznego rozwoju narodów słowiańskich, aby nawet w razie klęski militarnej, zachować przewagę liczebną i rozwojową. Niemcy liczą 66 milionów, my — 22 miliony.

Niemcy są od nas trzykrotnie Hczniejsi. To też dla nas życie i zdrowie każdego dziecka stanowi ważny problem państwowy. Musimy przywrócić jak najszybciej zdrowie naszemu młodemu pokoleniu, ponieważ jest ono gwarancją pokoju. Im zdrowsi będziemy my i nasi słowiańscy sojusznicy, im bardziej silni siłą żywotną, tym pewniej będziemy trzymali w szachu zachodniego sąsiada.

Raport, o którym była mowa powyżej, stwierdza, że w Polsce opieką nad dzieckiem jest bardzo wydarna, zarówno ze strony rządu jak i społeczeństwa. Organizuje się wczasy dla dzieci, zakłada szereg domów dziecka, internaty i zakłady wychowawcze, szpitale i sanatoria. Sieroty znajdują przytulę.

Akcję tę należy jednak prowadzić w jeszcze szerszym zakresie. Muszą się do niej włączyć najpoważniejsze organizacje masowe, a przede wszystkim Związki Zawodowe. Związki Zawodowe budując domy wypoczynkowe dla swych członków, muszą pamiętać o tym, by w okresie wiosennym i letnim znalazły w nich również odpoczynek i zdrowie dzieci robotnicze. Nie wolno bowiem zapominać, że problem dziecka to w obecnych warunkach również problem pokoju. L. R.

Częstochowa na powodzian

Komitet Miejski P.P.R. wpłaca zł 805.— od pracowników K. M.

Stanisław Skurczyński wpłaca zł 1.000 i wzywa ob. Lúcka Mariana, Józefa Idziorę, Stanisława Segeta i K. Sokolowskiego.

Dyrer Stefan składa zł 2.000.— i pracownicy 1.600.— zł.

Piaśnik Kazimierz wpłaca zł 500.—. Wasik Kazimierz wpłaca zł 500.—.

Dziekan Bolesław wpłaca zł 500.—.

Wiceprezydent Federak Bronisław zł 1.000.— i wzywa ob. ob. E. Sucheckiego, St. Janowskiego, E. Buriana, R. Kmiecika, Z. Kasprzaka, F. Kimlę, M. Tomskiego, E. Francuza, F. Reterskiego, F. Jachnowicza, Leona Piotrowskiego, dyr. Kazimierza Michałowskiego, Piotra Ordona, E. Piernikarskiego, T. Klimczaka i K. Raubałę.

P.C.K. przy gimn. im. R. Traugutta wpłaca zł 701.—.

Idasiak Józefa wpłaca zł 500.— i wzywa ob. ob. inż. Sieradzkiego Włodzimierza i Chmurską Józefę.

Krętowski wpłaca zł 500.— i wzywa ob. ob. Lucjana Pietrasa i Zygmunta Przesłańskiego.

Pracownicy Okręgu C.Z.P.Z.G. wpłacają zł 1.000.—.

Ob. K. Michałowski zł 1.000.—, PCK. oddz. w Częstochowie 2 proc. od poborów zł 2.236.—, PCK. przy Szkole Powszechnej Nr 4 zł 1.373.—, Spółdzielnia Uczniowska przy Szkole Powszechnej Nr 4 zł 1.000.—, Dr Karczewski zł 1.000.—, Spółdzielnia Piękarska „Przyszłość” zł 550.—, Antoni Keller zł 500.—, Dr Sadliński Tadeusz zł 1.000.—, Dyr. Gołąb Mieczysław

z Częstochowskiej Fabryki Papieru wpłaca zł 1.000. i wzywa Piaseckiego Mieczysława, Janika Mariana, Gądkiewicza Edmunda, inż. Markusfelda Antoniego, „Rolnik”, dyr. Jani zł 1.000, Mgr Wł. Sikora zł 1.000.— i wzywa Mgr M. Lutostańskiego, Mgr L. Zielińskiego, Dr Zygmunt Słowik zł 1.000.—, Dr Grzybowski zł 1.000.—, Miller Marian zł 1.000.—, Tomski Tadeusz zł 1.000 i wzywa Serednickiego Mariana, Szymańską Marię, Malca — przemysłowca. Bezimiennie zł 400.—, Straż Pożarna przy P.Z.P.W.; Nr 8 zł 1.300.—, Państwowe Liceum Pedagogiczne i Szkoła Ćwiczeń zł 1.620.—, Sędzia Terpilowski zł 500.—, inż. Antoni Grabowski zł 1.000.— i wzywa Mgr Jana Zagórskiego. Jarząbek Walenty zł 1.000.—, Śmieciński Tadeusz i Waczyński Władysław wpłacili zł 2.000.—.

Dyr. Izby Przemysłowo-Handlowej dr J. Braun składa zł 1.000 — i wzywa ob. ob. Wiceprezesa J. Nowaka oraz wszystkich radców Izby.

Ofiary na powodzian wpłacane w KKO. Wyrw. Rur Izolac. „Universum” zł 1.560.—, Fabr. Grzebieli i Nożyczek Koznowski zł 1.540.—, Pracownicy fabr. „Ogniwo” zł 2.870.—, Prac. f-my Bajer zł 2.350.—, Związek Metalowców zł 600.—, Gminna Rada Narodowa w Olsztynie zł 1.500.—, Wytwórnia Zabawek Jan Smoczański zł 500.—, Pracownicy f-my „Rozwój” zł 1.950.—, Eugeniusz Błaszczak zł 300.—, Stowarzyszenie Przemysłowców Polskich zł 2.500.—, Starosta Powiatowy Edward Lipski zł 1.000.—.

Uwaga, pracownicy

Uniwersytetów Ludowych

Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych Rzeczypospolitej Polskiej przygotowuje do druku wydawnictwo, które ma odzwierciedlić i przebieg pracy konspiracyjnych kursów i zespołów samokształceniowych, prowadzonych w latach 1942-1944 dla kandydatów na pracowników uniwersytetów ludowych.

Wydawnictwo to obejmie następujące działy:

1. Ogólne sprawozdanie opisowe z organizacji i przebiegu, pracy kursów samokształceniowych.
2. Wygłoszone na kursach wykłady i referaty.

3. Sprawozdania z prac poszczególnych zespołów samokształceniowych.

4. Opisy prób prowadzenia tajnych uniwersytetów ludowych w terenie.

5. Wspomnienia i przeżycia uczestników kursów i zespołów.

6. Informacje ogólne o uczestnikach oraz wspomnienia o tych, którzy padli w walce z okupantem.

Zawiadamiając o powyższym Zarząd T. U. L. RP prosi o zgłoszenie osobiste lub pisemne faktu swego uczestnictwa w jednym z ówczesnych kursów lub zespołów samokształceniowych z podaniem następujących danych:

1. imię i nazwisko; 2. pseudonim wówczas używany; 3. obecny adres; 4. obecne zajęcie; 5. obecne ustosunkowanie się do pracy w uniwersytecie ludowym; 6. zamierzenia na przyszłość jeżeli wiążą się z pracą w uniwersytetach ludowych.

Poza tym prosimy o przygotowanie na piśmie swej wypowiedzi o charakterze określonym powyżej w punkcie 5, która zostanie pomieszczona w wydawnictwie. Może ona mieć charakter wspomnieniowy czy refleksyjny albo może być ujęta w formę obrazka literackiego, odtwarzającego sytuację i przeżycia tamtych czasów, związane z omawianą tu pracą.

Zgłoszenia nadsyłać należy pod adresem: Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych R. P. Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8 — do dnia 1 maja 1947 r., zaś prace piśmienne pod tymże adresem do 1 lipca 1947 r.

Tydzień Ziem Odzyskanych za granicą

„Tydzień Ziem Zachodnich” organizowany w dniach od 13 — 20 kwietnia przez Polski Związek Zachodni na skali ogólnopolskiej i ogólnonarodowej zapowiada się imponująco, nie tylko w kraju ale i za granicą.

Z inicjatywy P.Z.Z. odbędą się uroczystości i imprezy wśród całego wychodźstwa szczególnie we Francji, gdzie jak widać choćby z licznych artykułów i notatek w tamtejszej prasie polskiej, myśl urzędzenia „Tygodnia Ziem Zachodnich” spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem wśród naszych rodaków. Między innymi Polonia Francuska będzie miała w tym czasie okazję obejrzeć filmy polskie o Ziemiach Odzyskanych oraz zwiedzić wystawę np. „Ziemie Odzyskane”, która zostanie otwarta w Paryżu.

Wyświetlanie filmów i podobna wystawa odbędzie się również w Anglii,

gdzie dzięki dwujęzycznemu katalogowi i odpowiedniej broszurze poza Polakami i Anglikami na pewno zainteresują się naszymi dokonaniem na Ziemiach Odzyskanych.

Wspaniale zamierza z okazji „Tygodnia Ziem Zachodnich” zadokumentować jednoś słowiańską bratni Narod Czeski. Czeskie Związki Zawodowe, Związek Młodzieży Czeskiej, Komitet Słowiański i Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Czeskiej urząda w Pradze dużą manifestację. Identyczna manifestacja odbędzie się też w Bratysławie.

Oprócz tego dochodzą wiadomości o zamiarze wyrażenia w „Tygodniu Ziem Zachodnich” solidarności z Polską i jej zachodnimi granicami ze strony organizacji społecznych, szczególnie młodzieżowych jugosłowiańskich, francuskich, belgijskich i holenderskich.

Masowe ujawnianie się na Podhalu

NOWY TARG (SAP). — Akcja ujawniania na Podhalu zatacza coraz szersze kręgi. Z amnestii korzystają przede wszystkim członkowie bandy „Ognia”, która została rozbita kilka tygodni temu, a jej herszt, Kuras Józef popełnił samobójstwo. Dn. 10 ub. m. zgłosiło się już w Powiatowym Urzędzie Bezpieczeństwa w Nowym Targu ponad 120 ludzi. Zdają oni dużą ilość broni różnego typu. Wśród ujawnionych znajduje się „Powicher”, dowódca jednej z grup w bandzie „Ognia”. Dzięki niemu ujawnili się prawie wszyscy jego podwładni. Są to przeważnie byli AKowcy którzy walczyli pod rozkazami „Ognia” jeszcze w czasie okupacji. Większość z nich pochodzi z Podhala.

Z informacji uzyskanych od ujawniających się, wynika, że w najbliższym czasie ujawnić się ma kłódz, któ-

ry pełnił funkcje kapelana w bandzie „Ognia” oraz jakiś ważny łącznik andersowski na Polskę, o pseudonimie „Wzór”.

Większość ważniejszych osobistości podziemia nawiązuje przed ujawnieniem się kontakty z komisją drogą pośrednią przez pośredników. We wszystkich tych wypadkach oficerowie KBW czy pracownicy UB wykazują maksimum dobrej woli. W każdym z takich wypadków rozmowa z przedstawicielami władz bezpieczeństwa rozwiewa obawy i dany osobnik zjawia się przed komisją.

Najlepszą propagandą amnestii są ci, którzy już się ujawnili. Ludzie ci, pojmując teraz bezsens walki, którą toczyli, stają się orędownikami intencji amnestii u tych, którzy jeszcze wahają się.

Dokładnie adresować przesyłki pocztowe

Publiczność, korzystająca z usług Poczty, zali się, że przesyłki pocztowe bywają doręczane z opóźnieniem, a nawet, że niekiedy nie dochodzą do rąk adresatów.

Główną przyczynę rzekomo złego funkcjonowania Poczty wi. dzieć należy w nieprawidłowym adresowaniu przesyłek przez nadawców.

Niedokładne bowiem i niedostateczne adresy na przesyłkach utrudniają w wysokim stopniu pracę w rozdzielniach i ambulan-sach pocztowych, opóźniają, a często uniemożliwiają doręczenie. Dlatego też Zarząd Poczty

prosi, by nadawcy przesyłek pocztowych — w swoim własnym interesie — umieszczali na nich wyraźne i dokładne adresy, zawierające nazwisko i imię adresata lub pełną nazwę firmy czy instytucji, miejsce przeznaczenia, ulicę i numer domu oraz miejscokania.

Na przesyłkach do mniej znanych miejscowości, w których nie ma urzędów pocztowych, winna być podana nazwa doręczającego urzędu pocztowego, do którego dana miejscowość jest przydzielona, a oprócz tego nazwa województwa względnie powiatu.

dokształcanie zawodowe pracowników.

Tak więc dotacje z tego źródła na szkolenie zawodowe obejmują pokązną sumę około 620 milionów zł, która będzie obrócona na pokrycie kosztów utrzymania uczestników kursów w bursach, lub też na częściowe pokrycie plac dla urlopowanych na czas szkolenia pracowników. Inne koszty pokrywają instytucje i organizacje, prowadzące ośrodki szkoleniowe.

Złodzieje paczek amerykańskich przed sądem

Warszawa (SAP). — Przed Sądem Okręgowym w Warszawie stanęła w dniu 24 ub. m. Teodozja Kruk, która wspólnie ze swym narzeczoną, magazynierem pocztowym, niejakim Kujawskim, dotychczas nieujętym, dokonywała systematycznych kradzieży paczek amerykańskich z poczty ruchomej na Dworcu Wileńskim. W dniu 20 stycznia została aresztowana w chwili wynoszenia paczek.

W czasie przeprowadzonej w jej mieszkaniu rewizji znaleziono wiele rzeczy pochodzących ze skradzionych paczek, jak odzież, obuwie, nici łącznej wartości około 160 tys. zł. Krukowa przyznała się do winy, tłumacząc się, że do popełnienia przestępstwa namówił ją Kujawski.

Sąd biorąc pod uwagę dotychczasową niekaralność oskarżonej, skazał ją na 4 lata więzienia, łagódząc karę wskutek ustawy amnestyjnej do lat 2 oraz na 3 lata pozbawienia praw obywatelskich i honorowych.

Nowy preparat przeciwko rakowi

RZYM (PAP) — Prasa włoska donosi, że dr Guarnieri, po kilku letnich pracach nad rakiem wykrył preparat antyrakowy, który nazwał „F. A. 2”. Doświadczenia, przeprowadzone przy pomocy tego środka leczniczego na osobach ciężko chorych, dały nadzwyczaj pomyślne wyniki. Działalność tego preparatu oparta jest na wyciągach z wątroby i polega na przywróceniu równowagi biofizycznej komórek. Choroba raka, według twierdzeń dra Guarnieri, powstaje wskutek utraty równowagi w komórkach, wywołanej brakiem odpowiednich ilości wyciągów z wątroby.

We wszystkich ważniejszych ośrodkach leczniczych prowadzona będzie kuracja za pomocą preparatu „F. A. 2”.

„Byłem korespondentem gen. Sikorskiego”

W najbliższych dniach rozpoczynamy druk rewelacyjnych reportaży pod tyt. „Byłem korespondentem bojowym Kwatery generała Sikorskiego”.

Oto niektóre tytuły:

- „Droga w nieznane”
- „Poprzez Azję i Afrykę do „ziemi obiecanej”
- „Droga z kolei klęska”
- „Walcący pielgrzymi”
- „W obronie Wielkiej Brytanii”
- „Sikorski osaczony”
- „Walki i zamachy”
- „Tragedia Gibraltaru”
- „Śmierć Zofii Sikorskiej”
- „Droga powrotna”

Autorem tych wspomnień jest Władysław Leny - Kisielewski, częstochowianin, dziennikarz polski, który latał bojowo w Polskich Siłach Powietrznych, walczących na Zachodzie, lotnik z kampanii wrześniowej, z kampanii francuskiej i brytyjskich Królewskich Sił Powietrznych, pierwszy korespondent lotniczy Kwatery generała Sikorskiego w Londynie.

Autor brał udział w kampanii wrześniowej, walcząc w szeregach 41-ej eskadry 4 p. lotn. na froncie północnym, w osłonie odwrotu we Francji 1940 r. oraz w Anglii w 300 Bombowym Dywizjonie Polskim. Brał udział w inwazji kontynentu i z pierwszą polską jednostką wkraczał w granice Rzeszy.

Z bezmyślnej tułaczki leśnej powrót do własnego gospodarstwa

Dnia 28 marca, korzystając z przy-
slugującej amnestii, ujawniła się ostat-
nia grupa leśnej organizacji „Małego”.
Po zlikwidowanej swego czasu organi-
zacji „Konspiracyjne Wojsko Polskie”

W marszu do Komisji Amnestyjnej

pozostającej pod dowództwem „Klin-
gi” pozostała jeszcze wywodząca się z
tej organizacji grupa Lisieckiego —
„Jagura” prowadząca działalność po-
lityczną o wyraźnym podłożu rabun-
kowym. Przyszedł wreszcie czas i na
tę grupę, a następnie i na grupę na-
stępny „Jagura” — „Małego”, które-
go proces toczył się niedawno przed
Sądem w Częstochowie. Po aresztowa-
niu i osądzeniu 22 członków grupy
„Małego” pozostała jeszcze w konspi-
racyjnej działalności mała grupka 5-ciu
ludzi, która grasowała w gm. Węgło-
wice, Dźbów, Grabówka i Panki.

Tę ostatnią grupę leśną, wywodzą-
cą się z licznej niegdyś bandy „Klin-
gi” stanowiło pięciu ludzi: Stachelik
Bolesław ze wsi Bieżyn, jego dwóch
synów: Bronisław i Tadeusz oraz mie-
szkaniec powiatu radomskiego Soliń-
ski Jan, pseudonim „Granit” i Deksy-
mer Franciszek, pseudonim „Kukul-
ka”.

Pojmując, że dalsza działalność kon-

niana piątka postanowiła skorzystać
z dobrodziejstwa amnestii za popel-
nione czyny i zgłosić się do najbliż-
szego posterunku Milicji Obywatelskiej.

Ostatni członkowie grupy Małego przed złożeniem broni

Tak więc w pełnym uzbrojeniu i
umundurowaniu wymienieni członko-

wie nielegalnej grupy stawili się w dniu
28 marca na posterunku w Blachowni,
skąd zostali przewiezieni do Komisji
Amnestyjnej w Częstochowie.

W siedzibie Komisji, przed jej człon-
kami toczy się długa opowieść, to sta-
ry ojciec — Stachelik opowiada długo
i rozwlekle swe dzieje: „Pozostawiłem
chałupę na zmarnowanie, naraziłem
dzieci na tułaczkę i zepsucie, najwyż-
szy czas było się opamiętać. Jestem
szczęśliwy, że mogę już powrócić” —
kończy płacząc.

I my myślimy, że czas jest najwyż-
szy, obywatelu Stachelik, bo analfabe-
tyzm waszego syna, który nie potrafi
nawet się podpisać jest oczywistym do-
wodem, że zaniedbaliście wychowanie
własnych dzieci.

Na stół w pokoju Komisji Amne-
styjnej ujawniający się konspiranci le-
śni składają kolejno: granaty, karabi-
ny ręczne, automaty i broń krótka.
Jeszcze podpisy na formularzu Kom-
isji i ujawniający otrzymują zaświda-
czenia, które pozwolą im rozpocząć
nowe, uczciwe życie we własnej wsi
na własnej ziemi i gospodarstwie nie-
gdyś tak lekkomyślnie porzuconym.

Odchodzą spokojni i szczęśliwi, że
winy popelnione zostały im darowane,
a niestety piątka ta miała ich na su-

Apel Zarządu Zrzeszeń Kupieckich

Na wezwanie Naczelnej Rady
Zrzeszeń Kupieckich R. P., Zwią-
zek Zrzeszeń Kupieckich Wojew.
Kieleckiego zwrócił się z apelem
do wszystkich Stowarzyszeń Ku-
pieckich woj. Kieleckiego o pod-
jęcie zbiórki wśród kupców na
rzecz ofiar, dotkniętych klęską
powodzi. Zarząd Stowarzyszenia
Kupców Polskich w Kielcach

wyłosił Komitet Pomocy ofia-
rom powodzi, który zbiórkę już
przeprowadza. Zebrano przeszło
100.000 zł; wyniki dalsze będą po-
dawane do wiadomości. Zarząd
Zrzeszeń Kupieckich woj. Kielec-
kiego prosi wszystkie Stowarzy-
szenia Kupieckie ze swego terenu
o powiadomienie go o wynikach
podjętych zbiorów przez kupców.

Sport

PRZED MISTRZOSTWAMI INDYWIDUALNYMI POLSKI W BOKSIE

Tegoroczne indywidualne pięściar-
skie mistrzostwa Polski odbędą się w
Katowicach w dniach od 10 do 13
kwietnia b. r. w hali wystawowej w
Parku im. Kościuszki. Będą one ostat-
nim przeglądem naszych pięściarzy
przed mistrzostwami Europy w Du-
blinie.

Mistrzostwa katowickie pozwolą na
zorientowanie się kapitanowi PZP.
Suszczyńskiemu przy zestawieniu naj-
lepszego składu naszej reprezentacji.

W mistrzostwach tych weźmie u-
dział 7 mistrzów Częstochow-
skiego OZB od muszej do półciężkiej:
Strychalski, Frymus, Chudy, Marci-
niak, Warwas, Berg i Kubicki. Mistrza
wagi ciężkiej, Mygi, Częstochowski
OZB nie wyśle do Katowic.

POWSTANIE POLSKIEGO ZWIĄZKU GIMNASTYCZNEGO

W Warszawie odbyło się orga-
nizacyjne zebranie Polskiego Zw.
Gimnastycznego. Wzięli w nim
udział delegaci reprezentujący
26 klubów, posiadających sekcje
gimnastyczne.

Statut Polskiego Związku Gim-
nastycznego, opracowany przez
PUWF i PW, został przyjęty z
małymi poprawkami.

W dyskusji na zebraniu poru-
szono sprawę wyszkolenia kadr
instruktorskich i umasowienia
gimnastyki. W maju r. b. odeb-
dą się zawody gimnastyczne, bę-
dące przeglądem dotychczasowe-
go dorobku w gimnastyce o-
kresu powojennego. Poruszono
również sprawę przygotowania
drużyny polskiej do Olimpiady
londyńskiej, organizacji mi-
strzostw Polski itd.

Walasiewiczówna przyjedzie

Legia warszawska sprowadza do
kraju Stanisławę Walasiewiczównę o-
raz 6 najlepszych lekkoatletek Polski
trenujących w Klubie „Polskich O-
limpijek” w Cleveland (USA). W lecie
r. b. WKS „Legia” organizuje wielkie
kobiece zawody lekkoatletyczne w
konkurencji międzynarodowej, w któ-

rych wezmą m. in. udział rekordzist-
ka świata Nma Dumbadze (ZSRR) i
fenomenalna 5-cioboistka Czudina (ZS
RR).

KURS PRZODOWNICZEK WF.

Wojewódzki Urząd WF i PW zorga-
nizował w Warszawie kurs dla pro-
downiczek WF dzieci do lat 10. W
kursie uczestniczą 33 osoby, które o-
trzymały bezpłatne zakwaterowanie i
wyżywienie.

W dniach od 15 kwietnia do 1 maja
b. r. zorganizowany będzie kurs dla
przodowniczek WF dzieci do lat 15.

SPRAWA REAKTYWOWANIA ANDERSSONA I HAEGGA

Sprawa reaktywowania jako amato-
rów fenomenalnych biegaczy Szwecji
Arne Anderssona i Gundara Haegga —
znowu wypląnęła na widownię. Ofi-
cjalne źródła szwedzkie donoszą, że
zawodnicy ci zostaną reaktywowani ja-
ko amatorzy jeszcze przed początkiem
sezonu. Zmiana stanowiska Szwedz-
kiego Związku Lekkoatletycznego na-
stąpiła prawdopodobnie pod naciskiem
pewnych osobistości ze sfery sporto-
wych USA, które zawsze twierdziły,
że Haegg nie przekroczył przepisów
amatorskich w czasie swego tournée po
Ameryce. Podczas swej ostatniej wy-
zwyty w Ameryce plotkarz Lindman i
średniodystansowiec Gustafsson prze-
prowadzili szereg rozmów, które wy-
bitnie wpłynęły na przyspieszenie ca-
łej tej sprawy. Prasa amerykańska
twierdzi, że reaktywowanie Haegga bę-
dzie zwykłym aktem sprawiedliwości.
W roku przedolimpijskim powrót na
bieżnię dwóch tych asów będzie miał
dla lekkiej atletyki szwedzkiej nie-
zwykle wielkie znaczenie.

Egzaminy dla słuchaczy teoretycznego kursu szybowcowego

Zarząd Aeroklubu Częstochowskie-
go zawiadamia, iż egzaminy dla słu-
chaczy teoretycznego Kursu szybow-
cowego odbędą się jeszcze dnia 12-go
kwietnia roku bieżącego od godziny
17-ej w lokalu Aeroklubu Częstochow-
skiego przy ul. Ochotników Wojen-
nych 4/6.

Sluchacze, którzy odbędą egzaminy
pomyślnie, zostaną zakwalifikowani do
praktycznego szkolenia w pilotażu
szybowcowym.

Kronika miejscowa

Pociąg osobowy Wrocław Gł. — Częstochowa — Warszawa został uruchomiony

W tych dniach uruchomiony zo-
stał pociąg osobowy, wychodzący o godz.
21 min. 40 z Dworca Gł. Wrocław w
kierunku Warszawy.

Uwaga poborowi rocznika 1926

Na podstawie zarządzenia Ministra
Obrony Narodowej z dnia 3 marca
1947 r. ogłoszony został plan poboru
rocznika 1926. Poborowi podlegają
wszyscy mężczyźni rocznika 1926, któ-
rzy dotychczas nie służyli w Wojs-
ku Polskim, bez względu na zdolność
do służby wojskowej, ustaloną przy
rejestracji rocznika 1926.

Według planu stawiennictwa w śro-
dę dnia 9 kwietnia b. r. ci podlegający
powołaniu poborowi zamieszkali w
Częstochowie-mieście, których na-
zwiska zaczynają się na litery A i B,
mają zgłosić się w Komisji Poborowej,
urzędującej przy ul. Pułaskiego Nr 2
Dom. P.W. i W.F., ci zaś, podlegający
powołaniu, których nazwiska na te-
renie gminy Opatów powinną się zgłosić
w Komisji Poborowej przy ulicy N.
M. Panny 49.

W czwartek, dnia 10 b. m. ci, pod-
legający powołaniu, poborowi, za-
mieszkali w Częstochowie — mieście,
których nazwiska zaczynają się na C
i D, mają zgłosić się w Komisji Po-
borowej, urzędującej przy ul. Pu-
laskiego Nr 2 Dom P.W. i W.F., ci zaś,
podlegający powołaniu, którzy mie-
szkają na terenie gmin Krzepice, Po-
czesna i Przyrów zgłaszają się w Ko-
misji Poborowej urzędującej przy ul.
Najów. Maryi Panny Nr 49. Powołani
powinni posiadać dowód tożsamości i
wszelkie inne dokumenty polskie, na
podstawie których będzie można usta-
lić datę urodzenia, właściwe obywa-
telstwo, wykształcenie i zawód cywilny.

Uchylający się od poboru i wciele-
nia zostaną pociągnięci do odpow-
iedzialności — w myśl obowiązujących
przepisów karnych.

Komunikat

Zarząd Oddziału w Częstocho-
wie Zw. Zaw. Rob. i Prac. Prze-
mysłu Budowl., Ceram. i Pokr.
Zawodów w Polsce zawiadamia
wszystkich członków Związku, że
walne roczne zebranie odbędzie
się w dniu 13 kwietnia b. r. o go-
dzinie 9.30 w sali kina Bałtyk,
przy ul. Orlich-Dreszera 14/16.

Obecność wszystkich członków
obowiązkowa. Wstęp za legity-
macjami.

Diżury aptek

W tygodniu od dnia 7 do 13 kwie-
tnia diżurują następujące apteki:
Sukc. P. Kozerskiego — II Aleja 26.
J. Otrębskiego — ul. Wieluńska 18.
J. Rupprehta — ul. Narutowicza 170.
tylko od godziny 8 — 19.

Niebezpieczne „zabawy” wielkanocne

Śmierć w bunkrze

4-go kwietnia, w Wielki Piątek,
w godzinach popołudniowych,
mieszkańcy Wąłów Dwernickie-
go w Częstochowie zostali wstrzą-
śnięci wieścią o strasznym wy-
padku, jaki zdarzył się w bun-
krze poniemieckim.

Znajdujący się tam młodzi lu-
dzie dla „zadosędczynienia tra-
dycji” starali się wywołać wy-
buch, odkręcając zapalnik od po-
cisku artyleryjskiego. W wyniku
tych manipulacji pocisk rozerwał
się im niemal w rękach i trzech
z nich zostało rozerwanych na
strzępy. Są to: Płaczek Władysław,
lat 18, Chromiński Ryszard,

lat 18 oraz Cholewiński Romuald,
lat 23. Czwarty uczestnik niebez-
piecznej zabawy, Kieleszyński
Romuald, został ranny i przewie-
ziony na razie do domu.

Trzeba nadmienić, że w okoli-
cach poniemieckich bunkrów wi-
dnieją tablice ostrzegawcze, któ-
re wyraźnie powiadają prze-
chodniów, że teren jest zagro-
żony i że mogą na nim pozostać
jeszcze nieodszukane materiały
wybuchowe. Ta okoliczność nie
wplynęła jednak na ostrożność
spragnionej „huków wielkanoc-
nych” młodzieży.

Urwana ręka na skutek eksplozji

Dowiadujemy się, że w czasie
Świąt uległ także wypadkowi
14-letni Zając Zygmunt, zamiesz-
kały w Częstochowie, Złota 28
m. 1, który chcąc strzelać na wi-
wąt przed swoim domem wykre-

cał zapalnik od pocisku. W wy-
niku eksplozji, jaka nastąpiła,
chłopiec został ranny i z urwaną
ręką odwieziono go do Szpitala
Chirurgicznego na Wądozów.

Kosztowne wiwaty

W pierwszy dzień Świąt Wiel-
kanocnych na ul. św. Barbary
znaleźli się osobnicy, którym nie
wystarczało strzelanie z popular-

razili całą dzielnicę na ogromne
straty, mianowicie w budynku
Zrzeszenia Sióstr Mil. św. Win-
centego a Paulo wypadły 42 ogro-
mne szyby z okien weneckich
oraz ogromna ilość szyb w do-
mach prywatnych i sklepach. Do

Tyle o wypadkach poważniej-
szych, które wydarzyły się w mie-
ście w wyniku świątecznej strze-
laniny. Nie notujemy tu niesze-
część pomniejszych, związanych
z „wiwatowaniem”, jak poparze-
nia czy lżejsze poranienia. Te je-
dnak, o których piszemy, dają
chyba dostateczny obraz niebez-
pieczeństwa zabaw z prochem. —
Piszacze te słowa nie ludzimy się,
że głosy prasy, czy zarządzenia
władz są w stanie zlikwidować
coroczne nieszczęścia, jakie zwią-
zane są niemal nierozwrotnie z
zabawami wielkanocnymi, o ile
do głosów publicznych nie doła-
czą się głosy domów rodziciels-
kich.

Wydawałoby się naturalne, że
nierozsadek i lekceważenie śmierci
jest nieodłączną cechą młodo-
ści. Tymczasem pamiętamy do-
brze wypadki z roku zeszłego,
kiedy to interwencja Milicji Ob.
w czasie dziecięcej strzelaniny na
ul. Katedralnej spotkała się z
wroga postawą zebranego tłumu.

chwili obecnej do Komendy Mia-
sta M. O. wpływają nadal jeszcze
meldunki poszkodowanych, na
podstawie których to meldunków
Komenda ustala straty w przy-
bliżeniu na 100.000 złotych.

*

Padaly wówczas okrzyki: „nie
walczyć z tradycją!” Okrzyki te
pochodziły niestety z ust ludzi
dorosłych, u których, wydawało-
by się, należy szukać w pierw-
szym rzędzie zrozumienia niebez-
pieczeństwa, na jakie naraża się
młodzież.

W tym roku Milicja Ob. zanie-
chała owej „walki z tradycją”,
której tak wiernie bronił tłum
częstochowski, poprzestając jed-
ynie na spełnianiu swych zwy-
kłych czynności porządkowych.
Wyniki już są znane.

Jesteśmy zdania, że młode ży-
cio, złożone w ofierze świętom
Wielkiej Nocy winny przekonać
wreszcie społeczeństwo Czę-
stochowy, że momenty bezmyślnej
głupoty należy tępić nawet w
najpikniejszych tradycjach. Nie
wiadomo czemu radosne Świąta
Zmartwychwstania łączyć się
musej zawsze w naszej pamięci
ze strasznymi wypadkami
śmierci! W imię czego? W imię
— tradycji!

PKO Katowice—III—5074 Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłomacz w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie.